

Şiiri Nasıl Yazmalı 2

— pervane · 24 Ağustos 2011

Değerli Gönül Dostlarım,

Geçen sohbetimizde şiir yazmanın ilk basamağı hece olsun demiştim. Bu konuda da ilk olumlu tepkiyi sevgili kardeşim " Behiye Demir " den almıştım. Kendisine buradan teşekkürlerimi sunuyorum. Tabii ki şiir yazarken, hangi ölçüde yazmanız gerektiğine sizler karar vereceksiniz. Benimkisi âcizane bir tavsiyeydi sadece. Yine de iddia ediyorum hece ve aruzdaki ses ve ritmi, serbest şiirlerinize serpiştirdiğinizde, şiirleriniz inanın bambaşka bir güzellik kazanacaktır. Ben, buna inanıyorum. Evet kaldığımız yerden devam ediyorum. Bugün serbest şiirin olmazsa olmazı " imge/imgeler " üzerinde durmak istiyorum.

İmge: Var olan ya da varmış gibi tasarlanan nesnelere zihinde canlandırılması.

Evet imgenin sözlükteki anlamı bu. Zihninizde canlandırdıklarımızı " hayal, hülya, rüya " gibi soyut şeyler olabileceği gibi. Gördüklerimiz de yani somut olanlar da olabilir.

Şimdi bu noktadan hareketle imgeyi biraz daha açalım;

Eskilerin deyimiyle söylemek gerekirse hiss-i kalbel vuku (kalbe doğan ilham) gerçekleşikten sonra, gönül bağlarımıza aldıklarımızı titizlikle yerleştirelim. Çünkü bizler yazan kalem olarak BEN merkezden çok, yüreklere hitap eden birer gönül işçileriyiz.

Hayal hanemizde tasarladıklarımızı, beyaz sayfalara aktarırken, yazılarımızı birilerinin de anlamak isteyeceğini düşünmemiz gerekir.

Belki bana şu anda " Hocam, ben yazacağımı yazarım. Anlayan anlar, anlamayan anlamaz. " Evet, bu da bir görüştür ve saygı duyarım. Çoğu zaman ben bile iç seslerimi kimseye göstermeksizin karalama defterime aktarmışımdır. Hatta aktardığımdan dolayı rahatlama bile hissetmişimdir.

Ancak, BEN'in dışında BEN'lerle paylaşma ihtiyacını içimizde hissediyorsak, öyleyse anlaşılacak zorundayız.

Yine bana şu anda: " Hocam, ben sizin dediğiniz gibi alt yapımı okuyarak zenginleştiriyorum. Yazımı paylaştığım arkadaşlar, yeterli bilgiyle donatılmamışsa bende mi kabahat? "

Evet dostlar, haklısınız Sizin anlatacaklarınız karşı tarafın anlayabileceği kadardır. Madem ki paylaşım içindedesiniz, anlayabileceği kadarıyla anlatmak zorundasınız.

Bu iki açıklamayı yaptıktan sonra, esas konunun kaynağına gelelim.

Bakın dostlarım,

Şurası bir gerçek ki, imgeleri kullanmadan şiirleri yazamazsınız. Sadece bu husus serbestte değil, hece ve aruzda da geçerlidir. Önemli olan imgeleri nasıl kullanmak? İşte bu soruya açıklık kazandırmak...

Hepinizin bildiği gibi, en önemli malzememiz KELİMELER'DİR. Kelimeler, gerçek anlam (sözlük anlam) ihtiva ettikleri gibi, mecaz anlam da ihtiva ederler. Kelimeleri seçerken ilk önce hareket noktamız sözlük anlamı olmalıdır. Kelimenin sözlük anlamından tamamen uzaklaşırsak, işte anlaşılmağımız burada kaçınılmaz olur.

Burada sizler bana şöyle söyleyebilirsiniz: " Hocam daha ilk yazınızda şair kuyumcu gibidir. Kuyumcu

nasıl altını dilediği gibi işlerse,şair de kelimeleri öylesine işler, demediniz mi? " evet dedim dostlarım. Ama, sözlük anlamından tamamen kopmamak şartıyla. Kelimeye çok çok farklı bir anlam yüklersek, o zaman işin içinden çıkamayız. Şimdi bir örnekle bunu pekiştirmeye çalışayım.

"Küpünüzü doldurursanız,

Elinizde çoğalır servet... "

Benim öğretmenlik yaptığım dönemlerde, öğrencilerime sık sık seslenişimdi bu mısralar...

Burada " küp " kelimesini ele alalım. Ben, bu kelimeyi " zihin " anlamında kullandım.

"el " kelimesini de " kalem " anlamında kullandım. Her ne kadar Türkçe Sözlüklerde, bu iki kelimenin karşılığı böyle değilse de, ben gerçek anlamından kopmadan yeni bir anlam yüklemeye çalıştım.

Yani bu iki mısranın anlamını, öğrencilerime şöyle aktardım: " Zihninize ne kadar bilgi yüklerseniz, kaleminiz de o ölçüde zenginleşir.

Özetle söylemek gerekirse,

1. İmge/ imgeler kullanalım. Zaten olmadan şiir vücuda gelmez.
2. Kelimelere yeni anlamlar yükleyelim. Ancak yüklerken hareket noktamız, kelimenin sözlük anlamı olmalı.
3. Anlaşılabilir olmaya özen gösterelim.
4. Anlaşılmadığımızı söyleyenlere karşı sabırlı olup, onlara anlayacakları ölçüde anlatalım.

Yine " Şiiri Nasıl Yazmalı " konusunda sohbetimize bir başka yazımda devam etmek üzere, hepinize mutlu ve huzurlu günler diliyorum. Selamlarımla efendim. Ömer Öner